

Mateřská škola Brno, Měříčkova 46

SVĚTE, DIV SE, JÁ JSEM TU!

Školní vzdělávací program

Motto školy:

„Dítě si nemusí pamatovat, kde bylo, co zažilo a proč se smálo, ale vždy si bude pamatovat, jak se cítilo...“

Čj.: MŠ/F-6/2023

Ve spolupráci s pedagogy MŠ zpracovala Mgr. Renata Ficová, ředitelka školy

Platnost od 1. 9. 2023

Projednáno na pedagogické radě dne 31. 8. 2023

Obsah

- 1. Identifikační údaje**
- 2. Filosofie školy a jejího ŠVP**
- 3. Charakteristika školy**
- 4. Podmínky předškolního vzdělávání**
 - 4.1 Věcné podmínky
 - 4.2 Životospráva
 - 4.3 Psychosociální podmínky
 - 4.4 Organizace chodu školy
 - 4.5 Pravidelné akce školy
 - 4.6 Řízení školy
 - 4.7 Personální zajištění
 - 4.8 Spoluúčast rodičů
- 5. Organizace vzdělávání**
 - 5.1 Přijímání dětí do běžných tříd mateřské školy
 - 5.2 Přijímání dětí do třídy zřízené dle § 16., odst. 9 školského zákona
 - 5.2 Pravidla organizace individuálního vzdělávání
- 6. Charakteristika vzdělávacího programu**
 - 6.1 Metody a formy vzdělávání
 - 6.2 Vzdělávací obsah
 - 6.3 Integrovaný blok: „Světě, nejsem tu sám!“
 - 6.4 Integrovaný blok: „Světě, ty jsi barevný!“
 - 6.5 Integrovaný blok: „Světě, chráním Tě!“
 - 6.6 Integrovaný blok: „Světě, chci být zdravý!“
 - 6.7 Integrovaný blok: „Světě, ty jsi tajemný!“
 - 6.8 Vzdělávání dětí ve třídě zřízené podle § 16, odst. 9 školského zákona
 - 6.9 Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v běžné třídě mateřské školy a dětí nadaných
 - 6.10 Vzdělávání dětí od dvou do tří let
- 7. Evaluační systém a pedagogická diagnostika**
 - 7.1 Oblasti autoevaluace
 - 7.2 Prostředky autoevaluace
 - 7.3 Časový plán, odpovědnost
 - 7.4 Evaluační cíle – plán

1. Identifikační údaje

Zřizovatel:	Statutární město Brno, Městská část Brno-Řečkovice a Mokrá Hora
Sídlo:	Palackého nám. 11, Brno, 621 00
Identifikační číslo:	44992785
Název školy:	Mateřská škola Brno, Měřickova 46, příspěvková organizace
Sídlo:	Měřickova 46, Brno, 621 00
Identifikační číslo:	64327515
Den vzniku organizace:	1.1.1996
Právní forma organizace:	příspěvková organizace
Den zařazení do rejstříku škol:	1.1.2006
Telefonní spojení:	541 225 170
Emailová adresa školy:	ms.merickova@seznam.cz
Webové stránky školy:	www.msmerickova.webnode.cz

Statutárním zástupcem organizace je od 1.8.2012 Mgr. Renata Ficová.

2. Filozofie školy a jejího školního vzdělávacího programu

Cílem výchovně vzdělávacího práce je rozvíjet u dětí tvořivost, samostatnost a vychovávat z nich zdravě odvážné a sebevědomé jedince, kteří jsou schopni žít a orientovat se ve „velkém“ světě lidského společenství ve vzájemném porozumění a respektu.

Domov – první svět malého dítěte... Narozené dítě má svůj svět ve své mámě – ona jediná je jeho světem na začátku jeho života. Postupně se svět dítěte zvětšuje, rozšiřuje, dítě poznává novou dimenzi svého světa, kterým je jeho nejbližší okolí, kromě mámy to jsou ostatní lidé v jeho blízkosti, věci, které jej obklopují. Jelikož je lidské mládě přirozeně velmi zvědavé, začínají ho zajímat bytosti a věci kolem něj, co dělají, jak se mění...přichází na kouzlo přírody, kterou ze začátku pouze pozoruje, potom si ji „osahává“ všemi smysly. Svět malého dítěte je svět bezpečí mezi nejbližšími, kteří jej milují, ochraňují a pečují o něj. Dítě se přirozeně diví všemu novému, je překvapené a uchvácené co nového se v jeho světě děje, novými „světy“, které se mu den za dnem otevírají. Neopomenutelné je to, že svět, do kterého malé dítě přišlo jako dar, je uchvácen přítomností tohoto lidského mláděte a svět se diví, diví se, co všechno to malé dokáže, jak naplňuje svůj svět láskou a nikdo si už nedovede představit, že tu někdy nebylo.

Mateřská škola – jiný, „nový“ svět malého dítěte...svět, ve kterém je samo za sebe...svět, kvůli kterému musí na určitý čas opustit svůj svět bezpečí lidí nejbližších. Je to svět pro dítě z počátku zcela neznámý, neprozkoumaný. Je to velký krok v životě malého dítěte, vykročení do světa samostatnosti. Aby tento krok byl pro dítě příjemný a pohodlný, je nutné připravit pro dítě „nový“ svět, který je naplněný vstřícností, láskou a důvěrou. Dítě potřebuje, aby svět, zastoupený učitelem byl dobrý a láskyplný, protože dítě ve věku do sedmi let je jako houba – nasává vše, co mu je umožněno, učí se napodobováním. Je to tady zase a pořád dokola – dítě je v úžasu, co vše je kolem nového, co vše se dozvídá, jak zvládá či nezvládá nové situace, ale svět kolem něj se žasne mnohem víc... sleduje se zaujetím, láskou a radostí všechny proměny dítěte, jeho zdary i nezdary a je tam pro něho, aby všechno postupně dokázalo a bylo připraveno, až přijde ten pravý čas, opustit tento „nový“ svět, který už pro něj nebude vůbec nový, ale bude součástí jeho bezpečného světa do světa dalšího..... ještě mnohem většího.....

3. Charakteristika školy

Naše mateřská škola se nachází v klidném prostředí městské části Brno-Řečkovice. Je obklopena na straně jedné rodinnými domky se zahrádkami, na straně druhé bytovou zástavbou. V blízkosti školy jsou vzrostlé stromy, parky plné zeleně a hřiště. Její poloha umožňuje snadnou dostupnost městskou hromadnou dopravou, rodiče mají možnost mnoha parkovacích míst v bezprostřední blízkosti školy.

Stavba školy byla dokončena v roce 1976, v listopadu toho roku byl zahájen provoz.

Budova školy prošla od té doby četnými opravami a modernizacemi. V roce 2010 byla nově zrekonstruována školní kuchyně, další rozsáhlá rekonstrukce proběhla na jaře a v létě 2014. V rámci jarní rekonstrukce proběhla výměna oken a zateplení školy, v létě potom výměna celé zdravotnické školy (vodoinstalace, sociální zařízení školy), elektroinstalace a slaboproudů a rekonstrukce přípravných kuchyňek ve všech třídách.

Mateřskou školu nyní tvoří dvě na sebe navazující účelové budovy a jedna samostatně stojící. Ve dvou na sebe navazujících účelových budovách je pět tříd, které pojmu 108 dětí – 96 dětí je rozděleno do čtyř běžných tříd (Žabky, Motýlci, Veverky a Kuřátka) zpravidla po 24 a zpravidla 12 dětí navštěvuje třídu zřízenou podle § 16, odst. 9 školského zákona. Do této třídy jsou zařazovány především děti s vadami řeči, ale vzhledem k inkluzivnímu vzdělávání to již není pravidlem (dále jen Berušky). V těchto třídách jsou zařazovány děti ve věku 3- 6 (7) let. Samostatně stojící budova je v provozu od 1.9.2022 a zahrnuje jednu třídu pro nejmladší děti, Broučci, která je v přízemí budovy. V prvním patře budovy je víceúčelový herní sál, který rozšíří možnosti edukace a je využitelný pro další pohybové a kulturní aktivity školy.

Všechny třídy jsou dostatečně prostorné a svým účelným vybavením (nábytkem, hračkami, didaktickými pomůckami, knihami, IT technikou apod.) splňují kritéria pro zdravý rozvoj celkové osobnosti dítěte a poskytují dítěti bezpečné zázemí.

S třídou Berušky sousedí logopedická učebna pro individuální logopedickou intervenci, konzultace s rodiči a odborná vyšetření.

Na přelomu let 2016 a 2017 byla v budově zřízena keramická učebna, sousedící se třídou Kuřátka a dostupná všem třídám, která umožňuje dětem i učitelkám individuální přístup při tvoření s hlínou v novém tvořivém prostředí.

Součástí budovy školy je rozlehlá zahrada se vzrostlými stromy a keři s velmi zajímavým, rozmanitým terénem, která prošla v letech 2015 a 2016 rozsáhlou rekonstrukcí. Nově na zahradě vznikly prvky pro environmentální výchovu a spoustu zajímavých přírodních prvků pro rozvoj fyzické i psychické zdatnosti dětí. Zahrada má přírodní charakter a celkový duch zahrady je v souladu s ekologickým a environmentálním směřováním celého týmu školy. Součástí zahrady jsou dvě venkovní třídy. Výrazným prvkem zahrady je přírodní amfiteátr. Zahrada slouží nejen k naplňování cílů předškolního vzdělávání, ale i pro pořádání tradičních i netradičních slavností, divadelních a jiných kulturních představení.

Naše škola má svou školní kuchyni, která se v roce 2007 celkově rekonstruovala. Kuchyň je vybavena novými přípravkami a moderními přístroji, odpovídá hygienickým požadavkům a předpisům Evropské unie.

Mateřská škola je plnohodnotné, bezpečné a klidné prostředí, které je nasměřováno k osvojení přiměřených praktických dovedností, fyzické zdatnosti, sociální přizpůsobivosti, poskytující dětem optimální rozvoj osobnosti. Výchovně vzdělávací proces je postaven na prožitkovém učení a individualizovaném vzdělávání, které zajišťuje kvalifikovaný personál otevřený moderním trendům výchovy a vzdělávání.

Přestože je mateřská škola velkou šestitřídní státní školou, snažíme se o formu rodinné mateřské školy, přístupnou a otevřenou, tvořící šest menších společenstev, které dohromady tvoří jedno velké společenství. Vzhledem k velmi pozitivní zpětné vazbě ze strany rodinných příslušníků je zřejmé, že naše škola takovou je.

4. Podmínky předškolního vzdělávání

4.1. Věcné podmínky

Mateřská škola disponuje šesti třídami, které svojí velikostí plně umožňují výchovně vzdělávací proces. Svojí velikostí a uspořádáním plně vyhovují uspokojování a plnění individuálních a skupinových vzdělávacích potřeb dětí. Hračky a didaktický materiál je průběžně doplňován a obnovován s ohledem na potřeby dětí a nové trendy v předškolním vzdělávání. V každé třídě je dostatek didaktických materiálů a pomůcek odpovídající počtu dětí i jejich věku pro celostní rozvoj osobnosti dítěte.

Každá třída bezprostředně sousedí s šatnou, která je od podzimu 2012 vybavena novým nábytkem a koupelnou a toaletami, které byly v roce 2014 nově zrekonstruovány a plně odpovídají hygienickým normám a potřebám dětí. Součástí každé třídy jsou přípravné kuchyňky, které prošly rekonstrukcí ve stejné roce.

Třídy jsou vybaveny nábytkem, který vyhovuje antropometrickým požadavkům. Nábytek umožňuje dětem samostatné odebírání hraček a jejich volnou přístupnost. Část nábytku je rozdělen do námětových hracích koutů, což umožňuje hru i tvůrčí práci jednotlivcům i skupině dětí. Nábytek a uspořádání tříd umožňuje variabilitu. Třídy jsou vybaveny výtvarným materiálem, hudebními nástroji a v každé třídě je umístěn buď klavír nebo keyboard. Výtvarný materiál je průběžně doplňován nejen dle potřeb a spotřeby, ale také zajímavými novinkami v této oblasti, které dětem umožňují více kreativity a získávat další dovednosti a zkušenosti v této oblasti vzdělávání.

Prostory mateřské školy jsou dostatečně bezpečné a odpovídající pro pobyt dětí předškolního věku. Je zde dostatek prostoru k vystavování dětských prací, které tvoří hlavní část výzdoby školy.

➤ Další záměry na cestě ke kvalitě:

- renovace podlah ve třídách, v šatnách a v chodbách,
- plánovitě obměňovat hračky a didaktické pomůcky dle aktuálních trendů výchovně vzdělávacího procesu předškolních dětí,
- pravidelná údržba zahrady – jak zeleně, tak herních prvků,
- zřízení místa pro odkládání kol a koloběžek nejen pro děti, ale i pro jejich doprovod přijíždějící na těchto prostředcích,
- vybavení třídy Broučci IT technikou,
- postupné zřízení a vybavení multifunkčního parčíku s herními prvky v bezprostřední blízkosti nové budovy pro nejmenší děti ze třídy Broučci.

4.2. Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava vhodnou skladbou jídelníčku. Je dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají ve třídě i na zahradě školy dostatek tekutin. Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti jsou k jídlu vhodně motivovány, je jim nabízeno, ale násilné nucení dětí do jídla je nepřipustné.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je současně flexibilní. Děti jsou každodenně dostatečnou dobu na pobytu venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší a počasí. Děti mají dostatek volného pohybu nejen při pobytu venku, ale i v interiéru školy. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku, odpočinku a relaxace. Pedagogové i ostatní zaměstnanci školy se sami chovají dle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

- Další záměry na cestě ke kvalitě:
 - zlepšení stravovacích návyků dětí,
 - dbát na funkční pitný režim dětí, motivace
 - při vhodném počasí přesunovat co nejčastěji výchovně vzdělávací činnosti ze třídy do venkovních tříd a na zahradu – pěstitelské, výtvarné, pracovní, tělovýchovné a jiné.

4.3. Psychosociální podmínky

Mateřská škola doplňuje rodinnou výchovu, poskytuje dostatečně bezpečné prostředí založené na spokojenosti, toleranci, důvěře a přirozeném respektu. Nově příchozím dětem je poskytována možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci, rodičům je umožněna účast v tomto období. V případě zájmu je rodičům a jejich dětem umožňována účast v tzv. předadaptačním období, kdy se mohou seznámit s chodem mateřské školy a s principem vzdělávání již před nástupem dítěte k předškolnímu vzdělávání. Adaptační program mateřské školy je přílohou č. 2 tohoto dokumentu.

Všechny děti mají rovnocenné postavení. Je nepřipustné zvýhodňování či znevýhodňování, jakékoliv projevy nerovnosti, podceňování, případně zesměšňování dětí.

Volnost a osobní svoboda je podtržena dodržováním pravidel soužití v komunitě třídy i školy. Ve vztazích mezi dospělými a dětmi panuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora.

Pedagogové se programově věnují neformálním vztahům dětí ve třídě a svým pozitivním a citlivým přístupem vede děti k prosociálnímu chování a dovednostem a podporuje prevenci sociálně-patologických jevů.

Pedagogický styl je podporující, sympatizující, což se projevuje přímou, vstřícnou empatickou a naslouchající komunikací pedagoga s dětmi. Je založen na vzdělávací nabídce, individuální volbě a aktivní účasti dítěte. V průběhu celého dne je dětem poskytnuta možnost volby z bohaté nabídky činností a dochází k vyváženému prolínání spontánních a řízených činností.

Pedagogové respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Pedagog je dítěti přirozenou autoritou a oporou a zároveň partnerem.

Wellbeing v mateřské škole je budován prostřednictvím metodiky Dobrý začátek, která je hlavním pilířem napříč všemi rovinami působení mateřské školy, zaměstnanci – děti – rodiče. Je využíván v celém edukačním procesu. Principy metodiky jsou zaměřeny na rozvoj sociálních a emočních dovedností dětí, vedou k formativnímu hodnocení, budují dobré respektující a partnerské vztahy a nadstandardní klima školy. Používání principů Dobrého začátku přispívá k duševnímu zdraví dětí, pedagogů i rodičů.

Další záměry ke kvalitě:

- Vzdělávání pedagogů i ostatních zaměstnanců směrem k prohlubování partnerské, podporující, empatické a respektující komunikace.
- Směřovat k naplnění rámce profesních kvalit učitele mateřské školy.
- Prohlubovat praktické dovednosti v metodice Dobrý začátek

4.4. Organizace chodu školy

Denní řád školy je dostatečně pružný tak, aby umožňoval reagovat na individuální možnosti a aktuální potřeby dětí. Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí a soukromí, mají dostatek času na spontánní hru, na její dokončení nebo v jejím pozdějším pokračování. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí, pokud potřebují, mohou se uchýlit do klidného koutku a neúčastnit se společných činností. Stejně tak mají i možnost soukromí při osobní hygieně.

Pevné režimové momenty přispívají k duševnímu zdraví dětí, k zajištění orientace dítěte a jeho jistoty v průběhu celého dne, uspokojování individuálních potřeb, vzájemné komunikaci, uspokojování základních psychických potřeb, dodržování zdravé životosprávy a přispívají k pozitivnímu klimatu třídy.

Významnou prevencí konfliktů je stanovení a dodržování jasných pravidel, která platí ve třídě, na jejich podobě se domluví dospělý spolu s dětmi, pravidla jsou vhodně formulována a zpravidla vyvěšena na společně určených místech ve třídě.

Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, ale mohly pracovat svým tempem. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.

➤ Další záměry ke kvalitě:

- Zajistit a realizovat organizaci dne a denní režim pro 2-3 leté děti dle jejich psychohygienických potřeb.

4.5. Pravidelné akce školy

- ❖ Podzimní zahradní slavnost s rodinnými příslušníky dětí - seznámení se s novými členy naší komunity
- ❖ Barevný týden
- ❖ Strašidelný bál
- ❖ Vítání adventu a těšení se na Vánoce – setkání s rodinnými příslušníky a přáteli MŠ + společné zpívání v zahradním amfiteátru
- ❖ Mikulášské a vánoční nadělování
- ❖ Rozsvěcování vánočního stromu v Řečkovících
- ❖ Vánoční Brno
- ❖ Návštěva základní školy s předškoláky – Škola na nečisto
- ❖ Karneval
- ❖ Velikonoční zpívání – setkání s rodinnými příslušníky a přáteli MŠ v zahradním amfiteátru školy
- ❖ Besedy v knihovně
- ❖ Setkávání s policisty, hasiči apod. – preventivní program pro děti
- ❖ Návštěva ZUŠ – výchovné koncerty
- ❖ Čarodějnický rej
- ❖ Jarní zahradní slavnost – tematicky zaměřená
- ❖ Odpoledne s maminkami u příležitosti Svátku matek
- ❖ Environmentální programy (Jezírko, Lipka apod.)
- ❖ Návštěva divadelního představení v opravdovém divadle
- ❖ Škola v přírodě
- ❖ Oslava dne dětí
- ❖ Celodenní výlet
- ❖ Odpoledne s tatínky u příležitosti jejich svátku
- ❖ Rozloučení se školáky se slavnostním pasováním s táborákem a přespáním ve škole
- ❖ Průběžně během celého roku, zpravidla 1x za 1 – 2 měsíce probíhají ve škole, divadelní a jiná představení, muzikoterapie, canisterapie apod. dle aktuální nabídky a kvality nabízeného.
- ❖ Pravidelně během celého školního roku využívají třídy víceúčelový sál v budově Broučci

- Další záměry ke kvalitě:
 - pečlivý výběr kvalitních nadstandardních aktivit pro děti tak, aby děti byly nejen baveny, ale rozvíjeny všestranně
 - dobrá spolupráce s rodiči a možnost dofinancování nadstandardních aktivit z jejich strany

4.6. Řízení školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny v pracovních náplních. Je vytvořen funkční informační systém uvnitř školy i navenek. Zaměstnanci jsou pravidelně informováni o změnách, potřebách a aktivitách školy prostřednictvím nástěnek, pedagogických a provozních porad. Zaměstnanci jsou pozitivně motivováni k práci je podporována jejich vzájemná spolupráce, ředitelka deleguje pravomoci mezi jednotlivé zaměstnance, což zajišťuje plynulý chod organizace. Ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje je do řízení školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor, podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

Plánování pedagogické práce a chodu školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s nejbližšími základními školami, i s jinými organizacemi v místě mateřské školy a s odborníky poskytujícími poradenskou činnost a pomoc při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích záležitostí.

4.7. Personální zajištění

Všichni pracovníci mateřské školy jsou dostatečně kvalifikováni pro činnost, kterou vykonávají, případně si kvalifikaci dodělávají studiem ve vzdělávacích programech, které poskytují akreditované obory pro výkon činnosti učitele předškolního vzdělávání.

Pracovníci školy jednájí, chovají se a pracují profesionálním způsobem, v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů, vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání, vzdělávají se v seminářích i samostudiem, vzájemně se obohacují zkušenostmi a dovednostmi získanými při dalším vzdělávání i při společné práci s dětmi.

- Další záměry ke kvalitě:
 - Zaměřit DVPP na oblast vzdělávání dětí 2-3 letých.
 - Zaměřit DVPP na oblast prevence logopedických vad.

- Zaměřit DVPP na oblast pedagogické diagnostiky, děti s přiznanými podpůrnými opatřeními a děti nadané
- Při přijímání nových pracovníků zohlednit požadavek kvalitního vzdělání v konkurzním řízení.
- Získat zkušenosti návštěvou a spoluprací s jinou mateřskou školou.

4.8. Spoluúčast rodičů

Všichni zaměstnanci školy usilují o to, aby mezi pedagogy a rodiči panovala oboustranná důvěra a otevřenost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství.

Rodiče se mohou zúčastnit výchovně vzdělávacího procesu po dohodě s pedagogy. Pro rodiče, rodinné příslušníky a příznivce školy jsou během školního roku organizovány pravidelné akce, které umožňují společná setkávání nejen s pedagogy, ale i s rodiči mezi sebou. Rodiče přispívají na některé akce školy, dle vzájemné domluvy.

Rodiče jsou dostatečně informováni o všech záležitostech týkajících se školy prostřednictvím internetových stránek, nástěnek v mateřské škole, případně přímo personálem školy.

Pedagogové i ostatní zaměstnanci školy jednají s rodiči ohleduplně, taktně, diskrétně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi, nezasahují do života a soukromí rodiny.

Všichni zaměstnanci se chovají diskrétně při styku s citlivými informacemi a zachovávají zásadu mlčenlivosti.

Škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě, nabízí poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Rodiče se aktivně podílí při organizaci nadstandardních aktivit.

- Další záměry ke kvalitě
 - Zdokonalovat a prohlubovat společenství mateřské školy a rodiny na základě tolerance, partnerství, otevřenosti a vzájemné důvěry.
 - Zavést 1 – 2x společné třídní aktivity ve třídě nebo venku

5. Organizace vzdělávání

Děti jsou rozděleny do pěti tříd, Žabky, Berušky, Motýlci, Veverky a Kuřátka. Třída Berušky je speciální, logopedická pro děti s vadami řeči, její kapacita je 12 dětí. Ostatní třídy jsou běžné s kapacitou 25 dětí na třídu. Všechny třídy jsou heterogenní. Přínosem věkově smíšených tříd je učení se nápodobou, přirozeným vzorem, vzájemnou nápomocí. Starší děti se učí ohleduplnosti vůči mladším kamarádům. Tento způsob uspořádání umožňuje více prostoru k

individuální práci a individualizaci vzdělávání. Pedagogická práce je založena na kvalitních výchovně vzdělávacích metodách, jako je názornost, praktičnost, kooperace a prožitek.

Děti jsou do tříd zařazovány tak, aby poměr všech věkových stupňů a poměr chlapců a děvčat byl ve všech třídách přibližně stejný.

Denně, v době plnění povinného předškolního vzdělávání, zpravidla od 9:30 do 12:30, je zajištěno, aby v jedné třídě působily souběžně dvě učitelky, minimálně však po dobu dvou a půl hodin.

Mateřská škola úzce spolupracuje se Speciálním pedagogickým centrem pro děti s vadami řeči na Veslařské ulici, které poskytuje diagnostiku dětí s narušenou komunikační schopností a poradenskou činnost.

Další spolupracující organizací je místní knihovna, ZUŠ Kaprálové na Palackého třídě a ZUŠ Kořenského, CVČ Mateřídouška v Řečkovících a v neposlední řadě ZŠ Novoměstská, která každoročně poskytuje škole bezplatný pronájem tělocvičny a pořádá pro děti naší školy program „Škola na nečisto“ a ostatní mateřské školy naší městské části.

Ve spolupráci s plaveckou školou Krokodýl umožňuje škola dětem zdravé otužování a získání plaveckých dovedností dětí v dopoledních hodinách. Tato aktivita je pro zájemce a je hrazena ze strany rodičů.

Provozní doba mateřské školy je od 6:30 do 16:30 hodin.

5.1. Přijímání dětí do běžných tříd mateřské školy

V současné době jsou děti do běžných tříd přijímány na základě elektronického zápisu, které je zašitováno zřizovatelem. Dle zákona je termín přijímacího řízení určen ve dnech od 2. do 16. května před zahájením školního roku, pro který je přijímací řízení vypsáno. Během měsíce dubna si mohou rodiče sami vygenerovat žádost.

Školský zákon dále stanovuje přednostní přijímání dětí, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku (účinnost od 1. 9. 2017), nejméně třetího roku věku (účinnost od 1. 9. 2018), nejméně druhého roku věku (účinnost od 1. 9. 2020).

- ❖ S kritérii pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání jsou rodiče seznamováni při zápisech dětí do MŠ.
- ❖ Děti s priznanými podpůrnými opatřeními mají stejná kritéria jako ostatní děti.
- ❖ Konkrétní kritéria se mohou měnit.

O zahájení přijímacího řízení, jeho kritériích a podmínkách přijetí je široká veřejnost informována nejpozději v měsíci dubnu na webových stránkách školy www.msmerickova.webnode.cz , na webových stránkách Magistrátu města Brna www.zapisdomsbrno.cz a na budově školy.

5.2. Přijímání dětí do třídy zřízené dle § 16, odst. 9 školského zákona

Přijímací řízení do speciální třídy logopedické je vysáno ve stejném termínu jako přijímací řízení do běžných tříd. Kritéria přijímání dětí do speciální třídy logopedické:

- ❖ doporučení SPC Veslařská (případně jiného SPC) k zařazení dítěte do speciální třídy logopedické,
- ❖ věk dítěte,
- ❖ trvalý pobyt dítěte,
- ❖ dítě je přijato k předškolnímu vzdělávání v běžné třídě Mateřské školy Brno, Měřičkova 46 v přecházejícím školním roce.

O zahájení přijímacího řízení, jeho kritériích a podmínkách přijetí je široká veřejnost informována nejpozději v měsíci dubnu na webových stránkách školy www.msmerickova.webnode.cz , na webových stránkách Magistrátu města Brna www.zapisdomsbrno.cz a na budově školy.

5.3. Pravidla organizace individuálního vzdělávání

Individuální vzdělávání v mateřské škole probíhá dle § 34b školského zákona. Pravidla organizace tohoto vzdělávání jsou součástí školního řádu mateřské školy, čl. IV, odst. 2.1.1.

6. Charakteristika vzdělávacího programu

6.1 Metody a formy vzdělávání

Metody a formy předškolního vzdělávání vycházejí z přirozených dětských činností, odpovídají vyspělosti dítěte předškolního věku, respektují individualitu dítěte a základní poznatky.

Uplatňujeme tyto metody vzdělávání:

- ❖ Metoda založená na hře
- ❖ Metoda založená na prožitku
- ❖ Kooperační učení hrou a činnostmi dětí
- ❖ Spontánní sociální učení
- ❖ Situační učení, učení nápodobou
- ❖ Tvořivá dramatizace
- ❖ Manipulace a experimentování
- ❖ Metoda založená na komunikaci

- ❖ Metoda založená na tvořivosti
- ❖ Metoda založená na fantazii
- ❖ Metoda založená na myšlenkových operacích
- ❖ Využití kooperativního učení

Didaktický styl vzdělávání dětí v mateřské škole je založen na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte.

Využíváme tyto formy vzdělávání:

- ❖ Volná hra
- ❖ Řízené činnosti
- ❖ Stravování
- ❖ Odpočinek a hygiena
- ❖ Pobyt venku
- ❖ Rituály
- ❖ Cvičení a pohybové činnosti
- ❖ Třídní aktivity
- ❖ Zájmové aktivity
- ❖ Nepravidelné činnosti: oslavy, besídky, tvořivá odpoledne, exkurze, výlety, návštěvy kulturních zařízení, návštěvy ZŠ, ostatních pracovišť mateřské školy...

Dbáme na to, aby účast ve frontálních, skupinových i individuálních činnostech byla pro děti dobrovolná a měla nastavená pravidla.

6.2 Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah školního vzdělávacího programu „Světě, div se, já jsem tu!“ vychází z pěti **vzdělávacích oblastí**, které jsou jasně vymezeny v Rámcově vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání (dále jen RVP PV):

❖ Dítě a jeho tělo, jako oblast biologická

- Vzdělávací nabídka:
 - lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení),
 - nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
 - manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
 - zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)

- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti – hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrožících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

❖ **Dítě a jeho psychika je oblast zaměřená na psychologii dítěte, která je podrobněji rozčleněna do tří podoblastí:**

– jazyk a řeč;

- Vzdělávací nabídka:
 - artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
 - společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
 - komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
 - samostatný slovní projev na určité téma
 - poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů

– poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace;

- Vzdělávací nabídka:
 - přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
 - záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
 - motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
 - konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
 - spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
 - smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
 - námětové hry a činnosti – hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
 - řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
 - hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)

- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině

– **sebepojetí, city, vůle**

- Vzdělávací nabídka:
 - spontánní hra
 - činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
 - činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
 - činnosti nejrozumnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
 - příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
 - cvičení organizačních dovedností
 - estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
 - sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
 - cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
 - hry na téma rodiny, přátelství apod.
 - výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
 - činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
 - dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
 - činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

❖ **Dítě a ten druhý je oblast interpersonální**

- Vzdělávací nabídka:
 - běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
 - sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
 - společenské hry, společné aktivity nejrozumnějšího zaměření
 - kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
 - společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
 - aktivity podporující sbližování dětí
 - aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)

- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije
- rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

❖ **Dítě a společnost je zaměřena na sociálně-kulturní oblast**

- **Vzdělávací nabídka:**
 - běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
 - aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
 - spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
 - různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
 - přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
 - tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
 - receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
 - setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
 - hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
 - aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
 - hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)

- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

❖ **Dítě a svět je oblast zabývající se environmentálními poznatky**

- Vzdělávací nabídka:
 - přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
 - aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
 - sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
 - poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
 - hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
 - praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
 - přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
 - práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
 - kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
 - praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
 - využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
 - pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
 - ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)

- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Všechny tyto oblasti jsou zahrnuty v pěti integrovaných blocích, které společně tvoří ucelenou vzdělávací nabídku mateřské školy, vedoucí k naplňování klíčových kompetencí dítěte v předškolním vzdělávání, aby mohlo plynule navázat na prohlubování klíčových kompetencí v dalším stupni vzdělávání, kterým je vzdělávání základní. **Klíčové kompetence** jsou cílovou kategorií, ke které směřuje vzdělávání obecně. Jsou to:

- ❖ Kompetence k učení
- ❖ Kompetence k řešení problémů
- ❖ Kompetence komunikativní
- ❖ Kompetence sociální a personální
- ❖ Kompetence činnostní a občanské

Integrované bloky jsou zpracovány pro všechny věkové skupiny. U každého z bloků jsou uvedeny námětová témata, která je možno doplňovat a obměňovat dle momentální aktuální situace ve třídě, ve společnosti, dle spontánního zájmu dětí apod. Učitelka je koordinátorem výchovně vzdělávací činnosti ve třídě, kterou volí tak, aby bezprostředně souvisela s přirozeným životem a konkrétním prostředím a aktuálními potřebami dětí. Volba tematických celků i jejich časová dotace je zcela v kompetenci učitelky, která zná svou dětskou skupinu. Její znalost vyplývá ze společného soužití ve třídě, průběžné diagnostiky dětí a pozorování a v neposlední řadě i ze spolupráce s rodinou.

Výchovně vzdělávací činnosti vychází z metody přímých zážitků a zkušeností dítěte, využívají především dětské zvědavosti a potřeby objevovat, vedou děti k individuální práci a spolupráci ve společenství. Podporují aktivní zájem dětí, dívat se kolem sebe, naslouchat a především ukázat co vše už zvládnou, k čemuž je nezbytná důvěra a budování jejich sebevědomí. Výchovně vzdělávací působení založené na těchto prioritách umožňuje dětem samostatně se rozvíjet a hledat „své“ cesty tvořivým myšlením a vlastním nápadem.

Celou výchovně vzdělávací nabídkou se prolíná osvojení si praktických dovedností přiměřených věku dítěte, jednoduché pracovní a samoobslužné činnosti, jak v oblasti osobní hygieny a oblékání, tak i společného soužití, kam patří stolování, úklid, úprava prostředí apod., zacházení s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním, výtvarnými pomůckami a materiály, běžnými pracovními pomůckami.

Po celou dobu výchovného působení se zaměřujeme na rozvoj řečových a jazykových schopností a dovedností formou společné diskuse, rozhovorů, skupinové i individuální konverzace, což u dítěte rozvíjí komunikativní dovednosti jak receptivní (vnímání, naslouchání, porozumění), tak

expresivní (výslovnost, vytváření pojmů, mluvní projev a vyjadřování). Obě oblasti rozšiřují slovní zásobu dítěte a zdokonalují celkovou kultivovanost projevu.

Výchovně vzdělávací proces doprovází aktivity pro rozvoj digitální gramotnosti přiměřeně věku. Děti získávají v různém rozsahu informální zkušenosti v oblasti digitální pregramotnosti, které jsou základem elementárních vědomostí, dovedností a návyků v této oblasti. Digitální pregramotnost je rozvíjena ve dvou rovinách: 1. cíl vzdělávání, 2. prostředek ke vzdělávání. Obě tyto roviny se při činnostech prolínají, týkají se jak spontánních, tak řízených aktivit. Jsou zařazovány v průběhu celého dne, prolínají se všemi vzdělávacími oblastmi.

6.3 Integrovaný blok: „Světě, nejsem tu sám!“

Cílem tohoto bloku je pomoci dítěti uvědomit si, že na světě není samo. Že ho kromě rodiny obklopují další lidé, živé a neživé organismy. Učí se poznávat a pohybovat se v nových prostředích, navazovat nové kontakty a komunikovat s novými lidmi, učí se socializovat a adaptovat v novém prostředí.

Námětová témata:

- rodina
- kamarádi
- zvířata
- zaměstnání
- naše školka

6.4 Integrovaný blok: „Světě, ty jsi barevný!“

Cílem tohoto bloku je ukázat dítěti barevnost světa, který ho obklopuje, myšleno nejen na podkladu barevného spektra, ale různorodosti, pestrosti, pozoruhodnosti, čínorodosti, rozmanitosti, kterou nám svět nabízí. Seznámit dítě s přirozeným koloběhem života, který je součástí našeho světa i jiných kultur, s rozmanitostí a vývojem a jeho neustálými proměnami.

Námětová témata:

- tradice a svátky
- roční období, dny, týdny, měsíce
- počasí
- město, památky, okolí
- příroda
- přírodní jevy
- doprava a dopravní prostředky
- škola
- já jsem muzikant, hudební nástroje
- jiné národy

6.5 Integrovaný blok: „Světě, chráním Tě!“

Cílem tohoto integrovaného bloku je vybudovat u dítěte základy povědomí v environmentální oblasti. Seznámit dítě s vlivem člověka na životní prostředí a vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj k životnímu prostředí, jeho aktivní účasti na ochraně prostředí, ve kterém žije. Podporovat zájem dítěte v aktivitách, které vedou k vytváření zdravého okolního prostředí.

Námětová témata:

- příroda
- ekologie
- okolní prostředí
- sázení, pěstování, zahradničení
- voda
- výlety
- Země

6.6 Integrovaný blok: „Světě, chci být zdravý!“

Cílem tohoto integrovaného bloku je podporovat a stimulovat harmonický rozvoj dítěte. Udržovat jeho fyzickou i psychickou pohodu, rozvíjet jeho tělesnou zdatnost, pohybové a manipulační dovednosti, sebeobsluhu. Seznámit dítě se základy zdravotní kultury a vést je k zdravým životním návykům a postojům. Vést dítě k uvědomění si osobního bezpečí a k vytváření návyků k ochraně zdraví sebe i druhých. Osvojení poznatků o vlastním těle, pozitivních i negativních vlivů na něj.

Námětová témata:

- moje tělo
- sport
- lidské vlastnosti a city
- prevence sociálně patologických jevů
- jídlo, stravovací návyky
- ovoce, zelenina

6.7 Integrovaný blok: „Světě, ty jsi tajemný!“

Cílem tohoto bloku je zprostředkovat dítěti nové informace o jevech, které jsou pro něho neuchopitelné (abstraktní), nadpřirozené až tajemné a přitom tolik lákavé. Že Země je

součástí vesmíru a my jsme jeho sounáležitostí. Uvědomění si minulých existencí, historie naší planety a jejího vývoje. Rozvíjet u dítěte zájem o experimentování, zkoumání a objevování neznámého. Rozvíjet jeho fantazii a představivost formou pohádkových příběhů, které by měly tvořit velkou součást předškolního období. Pohádkové a jiné příběhy, které ač vycházejí často z nadpřirozena a tajemna, usnadňují dítěti orientaci ve světě, uvědomování si vztahů, uvědomění si dobrých a špatných vlastností a porozumění pravidlům vzájemného soužití.

Námětová témata:

- vesmír
- Země jako součást vesmíru
- sluneční soustava, Měsíc a hvězdy
- pohádky
- experimenty, pokusy, objevy
- podmořský svět
- svět dinosaurů
- knihy, encyklopedie

6.8 Vzdělávání dětí ve třídě zřízené podle § 16, odst. 9 školského zákona

Do této třídy jsou děti zařazovány na podkladu Doporučení o podpůrných opatření školského poradenského zařízení a ve spolupráci s SPC Brno, Veslařská.

Ve třídě je běžný výchovně vzdělávací proces postavený na školním vzdělávacím programu školy doplněný o individuální a skupinovou logopedickou intervenci podle individuálního plánu logopedky MŠ. Individuální plán vytváří logopedka na základě vlastní diagnostiky dítěte, diagnostiky a doporučení logopeda, případně psychologa Speciálního pedagogického centra pro děti s vadami řeči (dále jen SPC), s kterým je škola v úzké spolupráci nejen při logopedické intervenci, ale i při zařazování dětí do speciální třídy logopedické.

Individuální a skupinová logopedická intervence v sobě zahrnuje nejen prvky přímo související s logopedickým cvičením, jako jsou dechová a oromotorická cvičení, vyvozování, fixace a automatizace hlásek, ale obsáhne všechny složky od psychomotorického vývoje, zrakové a sluchové diferenciaci, pravolevé a prostorové orientace, tak aby posilovala rozvoj jak expresivní (slovní vyjadřování), tak receptivní (porozumění řeči) složky řeči a všech jazykových rovin. Foneticko-fonologickou (výslovnost), lexikálně-sémantickou (rozvoj slovní zásoby), morfologicko-syntaktickou (gramatickou) i pragmatickou (praktické používání řeči).

Individuální logopedická intervence probíhá každý den v dopoledních hodinách, logopedka pracuje postupně s jednotlivými dětmi ve vybavené logopedické učebně školy, která přímo sousedí se speciální logopedickou třídou. Skupinová intervence probíhá ve třídě s celou skupinou dětí.

6.9 Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v běžné třídě mateřské školy a dětí nadaných

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné.

Snahou pedagogů je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Mateřská škola realizuje podpůrná opatření v rámci plánu pedagogické podpory (PLPP).

Pravidla pro použití podpůrných opatření školou jsou vypracována v souladu s novelou školského zákona č.82/2015 Sb. a s vyhláškou č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Zodpovědnou osobou za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je ředitelka mateřské školy.

Spolupracujeme s těmito školskými poradenskými zařízeními:

- ❖ SPC při Základní a mateřské škole logopedické, Brno, Veslařská 234
- ❖ SPC Ibsenova 1, Brno
- ❖ SPC Kociánka 6, Brno
- ❖ SPC Štolcova 16, Brno
- ❖ PPP Brno

6.9.1 Pravidla a průběh vzdělávání při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně u dítěte, u něhož se projeví potřeba speciálních vzdělávacích potřeb, zpracují učitelky kmenové třídy tohoto dítěte Plán pedagogické podpory (dále jen PLPP).

- ❖ PLPP je dokument, který zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, které mu bude škola poskytovat, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování PLPP.
- ❖ PLPP schvaluje ředitelka školy.
- ❖ Materiální podpora je poskytována dle podmínek a možností školy, poskytování podpůrných opatření prvního stupně je výhradně hrazeno z rozpočtu školy.
- ❖ Vyhodnocování efektivity PLPP probíhá průběžně, nejpozději však po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření prvního stupně.
 - pokud podpůrná opatření poskytovaná na základě PLPP nevedou k naplnění stanovených cílů, doporučí škola zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci ŠPZ

- do doby zahájení poskytování podpůrných opatření dle doporučení ŠPZ poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě PLPP
 - Pokud rodiče na návrh mateřské školy nereagují, dále je záležitost řešena ve spolupráci s OSPODEM.
- ❖ Dětem s odkladem školní docházky je PLPP vypracován na základě doporučení ŠPZ k odkladu školní docházky, kterou rodiče v rámci spolupráce školy poskytnou a závěrů školní pedagogické diagnostiky dítěte.
- PLPP je vyhodnocován průběžně, rodiče jsou informováni o postupu a výsledcích eliminace deficitů, učitelky se průběžně s rodiči domlouvají na společných postupech pro co nejúspěšnější přípravu dítěte na vstup do základní školy.

6.9.2 Pravidla a průběh vzdělávání pro děti s přiznaným 2. – 4. stupněm podpůrných opatření

Na žádost rodiče školské poradenské zařízení (dále jen ŠPZ) do 3 měsíců posoudí speciální vzdělávací potřeby dítěte a do 30 -ti dnů vypracuje pro rodiče a školu Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Lhůta se prodlužuje, pokud je nutné vyjádření dalšího odborníka (lékaře apod.).

Na základě žádosti mateřská škola vypracuje a zašle ŠPZ potřebné informace v Pedagogické zprávě mateřské školy o dosavadním průběhu vzdělávání jako podklad pro vydání Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.

Na základě Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami mateřská škola dle svých možností zajišťuje IVP, pomůcky, přítomnost asistenta pedagoga, uzpůsobení podmínek ve třídě, organizaci vzdělávání atd.

Přítomnost asistenta pedagoga v případě potřeby se zajišťuje od přiznaného 3.stupně podpůrných opatření a žádá o souhlas školský odbor Krajského úřadu Jihomoravského kraje.

ŠPZ vyhodnocuje účelnost a efektivitu zvolených podpůrných opatření nejpozději po roce, kontrola může probíhat přímou účastí pracovníka ŠPZ v mateřské škole.

6.9.3 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného dítěte nebo mimořádně nadaného dítěte

Spolupracujeme s těmito školskými poradenskými zařízeními:

- ❖ PPP Brno

Vzdělávání nadaného dítěte

- ❖ Stimulujeme rozvoj potenciálu dítěte včetně různých druhů nadání, aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.
- ❖ Podpoříme dítě, které vykazuje známky nadání, dalšími edukačními možnostmi, materiálním, personálním, či organizačním zajištěním.
- ❖ Věnujeme zvýšenou pozornost tomu, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely.
- ❖ V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP.

Vzdělávání mimořádně nadaného dítěte

- ❖ Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení.
- ❖ Do doby než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP.
- ❖ Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.
- ❖ Zajistíme realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí podle přílohy č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb.

6.9.4 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování Individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP)

Podkladem pro zpracování IVP je:

- ❖ doporučení ŠPZ
- ❖ žádost zákonného zástupce
- ❖ rozhodnutí ředitelky mateřské školy (zamítnutí se vydává v režimu správního řízení)

- ❖ IVP tvoří závazný vzdělávací dokument dítěte. Dítě je podle něj vzděláváno a je hodnoceno podle nastavených parametrů v IVP
- ❖ Za zpracování IVP zodpovídá ředitelka školy
- ❖ IVP zpracovává vyučující učitel, spolupracuje s kolegyní, není v kompetenci asistenta pedagoga.
- ❖ Obsah IVP je dán legislativou, v MŠ je zpracován jeden formulář pro různé obsahy, a tím se lépe orientují všichni vyučující.
- ❖ IVP učitelka průběžně vyhodnocuje a upravuje. Formální vyhodnocování probíhá 2x ročně ve spolupráci se všemi zainteresovanými (se zákonným zástupcem, s ředitelkou mateřské školy, s učitelkou, s pracovníkem ŠPZ – PPP, SPC, s asistentem pedagoga atd.)
- ❖ Platnost IVP stvrzují svými podpisy učitelky, ředitelka mateřské školy, pracovník ŠPZ a zákonný zástupce dítěte.
- ❖ Pracovník ŠPZ stvrzuje svým podpisem, že jsou v IVP respektována a popsána jím navržená doporučení.

6.10 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělé osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

- ❖ Děti od dvou do tří let jsou přednostně zařazovány do třídy Broučci, která umožňuje snížený počet dětí ve třídě a svým vybavením zajišťuje bezpečné prostředí pro nejmladší děti.
- ❖ Adaptační plán:
 - rodič se v případě potřeby může účastnit prvních kroků dítěte v mateřské škole, vždy po dohodě s učitelkou
 - rodič předává učiteli informace o návycích z domova a společně řeší problémy
 - rodič v návaznosti na pedagoga pomáhá dítěti se orientovat v prostředí, zvládat jednoduchá pravidla a řád
 - rodič pomáhá dítěti osamostatňovat se a zvládat odloučení, společně s učiteli dodržuje dohodnutá pravidla
 - pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty dítě s sebou má vlastní hračku či pomůcku, která mu připomíná domov

- v prvních dnech pobytu je možno dle možností rodiny domluvit zkrácenou docházku
- ❖ Umožňujeme dětem hrát si dle jeho potřeb vedle dětí, ve skupině, s kamarádem podle tempa jeho prosociálního vývoje.
- ❖ Denně sledujeme pokroky každého dítěte, je založeno portfolio činností.
- ❖ Při práci s těmito dětmi uplatňujeme formy vzdělávání přizpůsobené možnostem a schopnostem dětí:
 - volná hra
 - situační učení
 - pohybové aktivity
 - literární a dramatické aktivity
 - hudební aktivity
 - učení nápodobou
 - opakování činností
 - zařazení pravidelných rituálů
 - tvořivé činnosti
 - spontánní činnosti
 - řízené činnosti
- ❖ Individuálně jsou přizpůsobeny podmínky potřebám dvou až tříletých dětí v souvislosti s potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí dle možností heterogenních tříd MŠ.
- Další záměry ke kvalitě
 - Vybudování interaktivní herní zahrady výhradně pro nejmladší děti u budovy Broučci
 - Zajistit personál a podmínky pro fungování výše uvedených záměrů.

7. Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Účastníci vzdělávacího procesu systematicky posuzují a hodnotí výsledky a proces vzdělávání, výsledky tohoto procesu slouží jako zpětná vazba pro zkvalitnění práce mateřské školy.

7.1 Oblasti autoevaluace

- ❖ ŠVP – hodnotíme soulad s požadavky RVP
 - koncepční záměr, vhodnost vzhledem k podmínkám, pojetí a zpracování vzdělávacího obsahu, formální a obsahové zpracování, otevřenost ŠVP
- ❖ Podmínky ke vzdělávání – hodnotíme předpoklady, okolnosti, situace
 - věcné podmínky, životospráva, psychosociální podmínky, organizační podmínky, řízení, personální a pedagogické zajištění, spoluúčast rodičů
- ❖ Průběh vzdělávání – hodnotíme práci pedagogů
 - pedagogický styl, vzdělávací nabídka
- ❖ Výsledky vzdělávání – hodnotíme vzdělávací přínos u dětí
 - individuální a vzdělávací pokroky u dětí ve všech vzdělávacích oblastech

7.2 Prostředky autoevaluace

- ❖ pozorování – letmé, nahodilé, záměrné pro diagnostické potřeby
- ❖ hospitace, záznamy činností učitelů – hospitace ŘŠ, VOP
- ❖ rozhovory, diskuze, výměna názorů, konzultace s odborníky, ŠPZ
- ❖ brainstorming, myšlenkové mapy, TVP
- ❖ pedagogické porady, porady vedení, rady, zápisy
- ❖ analýza dokumentů, TVP, ŠVP, fotodokumentace – album, třídní knihy, výroční zprávy
- ❖ analýza portfolia dítěte
- ❖ dotazníky pro rodiče, ankety
- ❖ záznamové a hodnotící listy, PLPP, IVP

7.3 Časový plán, odpovědnost

Oblast:	Forma zpracování:	Termíny:	Zodpovídá:
<u>ŠVP, TVP:</u>	Písemné, ústní, zápis z pedagogické porady	září, únor, červen	ŘŠ, učitel
<u>Podmínky vzdělávání:</u>	Písemné, ústní, zápis z pedagogické porady	září, únor, červen	ŘŠ, učitel
<u>Průběh vzdělávání:</u>	Písemné, sebereflexe v TVP	po ukončení vzdělávacího bloku	Učitel
	Hospitace/náslechy	Dle potřeby učitele nebo minimálně 1 x ročně	
	Hospitace	1 x ročně nebo dle potřeby učitele nebo ŘŠ	ŘŠ
<u>Výsledky vzdělávání:</u>	TVP	leden, červen	Učitel
	PLPP	1 – 3 měsíce	
	IVP	leden, červen	
	Diagnostika dítěte	průběžně - vyhodnocení alespoň 2x ročně (leden, červen)	

7.4 Evaluační cíle – plán

Cíle dlouhodobé	Cíle krátkodobé	Termín plnění	Zodpovídá
Sledovat provázanost TVP a ŠVP v návaznosti na RVP	Plnit hospitační cíle	viz. 7.3	ŘŠ
	Plnit závěry pedagogických porad	Viz zápisy pdg. porad	ŘŠ, učitelé
	Využívat nabídek DVPP	Viz. plán DVPP	
Vzdělávání dětí rozvíjet přirozenou cestou	Podporovat zdravé klima třídy	Průběžně	ŘŠ
	Respektovat individualitu dítěte – kontrolní činnost	III. čtvrtletí	
	Respektovat, uplatňovat a rozvíjet vlastní tvůrčí fantazii – portfolio dětí	Průběžně	Učitelé
Doplňovat a rozšiřovat výchovu dětí započatou v rodině a společně s ní podporovat rozvoj dítěte dle jeho potřeb a možností	Navazovat na vstupní údaje o dítěti – dotazník	Aktuálně při nástupu dítěte	Učitelé
	Umožnit optimální adaptaci dítěte na mateřskou školu – adaptační plán	Aktuálně při nástupu dítěte	
Vést děti ke zdravému životnímu stylu	Dbát na vyvážené činnosti vzhledem k možnostem a potřebám dětí – kontrolní činnost	Průběžně	ŘŠ, učitelé
	Dodržovat pitný režim dětí po celý den (neslazené nápoje)	Celoročně	
	Respektovat nižší a vyšší potřebu odpočinku dětí	Celoročně	
Zdokonalovat spolupráci s rodiči a ostatními partnery, zejména v oblasti pedagogické diagnostiky	Prohlubovat spolupráci s rodiči	Průběžně	ŘŠ, učitelé
	Zdokonalovat spolupráci s PPP a SPC	Průběžně	
	Rozšiřovat spolupráci se ZŠ	celoročně	

Příloha č. 1

INTEGROVANÉ BLOKY

Příloha č. 2

INTEGROVANÉ BLOKY – VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Příloha č. 3

ADAPTAČNÍ PROGRAM MŠ